MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA
(GURISDIZZJONI KOSTITUZZJONALI)

ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO

Seduta tas-17 ta' Jannar, 2006

Rikors Numru. 28/2004/1

Vodafone Malta Limited

Versus

L-Awtorità ta’ Malta dwar il-Komunikazzjoni, l-Onorevoli Ministru għall-Kompetitività u Komunikazzjonijiet, u l-Avukat Ġenerali; u għal kull interess li jista’ jkollhom, *MobIsle Communications Limited* u *Maltacom Limited*

F’din il-kawża s-soċjetà rikorrenti qiegħda tfittex rimedju sabiex jitħarsu l-jeddijiet fondamentali tagħha taħt l-art. 39 tal-Kostituzzjoni ta’ Malta ġ“il-Kostituzzjoni”ħ, l-art. 6 tal-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fondamentali ġ“ il-Konvenzjoni” ħ, u l-art. 1 ta’ l-Ewwel Protokoll mal-Konvenzjoni ġ“l-Ewwel Protokoll”ħ. Dan il-provvediment tallum huwa dwar l-eċċezzjoni illi r-rikorrenti kellha rimedju

taħt il-liġi ordinarja u għalhekk ma kellhiex għalfejn tinqeda b'dawn il-proċeduri straordinarji tallum.

Il-fatti li wasslu għal din il-kawża, kif imfissra fir-rikors li bih inbdew dawn il-proċeduri, ġraw hekk:

Is-soċjetà rikorrenti u l-intimata *MobIsle Communications Limited*, li it-tnejn jagħtu servizz ta' telefonija ċellulari, kienu qegħdin ifittxu li jaslu għal ftehim, imsejjaħ "*interconnection agreement*", sabiex sejħiet mibdija fuq in-*network* ta' waħda jkunu jistgħu jiġu terminati fuq in-*network* ta' l-oħra. Billi ma waslux għal ftehim dwar it-tariffa (imsejħa "*termination rate*") li waħda tħallas lill-oħra għal dan is-servizz, *MobIsle Communications Limited* b'ittra tal-31 t'Ottubru 2000 għarrfet lill-Awtorità ta' Malta dwar il-Komunikazzjoni ġ"l-Awtorità"ħ li kien hemm din it-tilwima sabiex l-Awtorità tagħti d-deċiżjoni tagħha dwarha.

B'deċiżjoni ta' l-10 ta' Novembru 2000 l-Awtorità qatgħet it-tilwima billi qalet illi l-ogħla *termination rate* kellha tkun ta' tmien ċenteżmi u ħames milleżmi (8c5) kull minuta għas-sejħiet, ħlief dawk internazzjonali, li jitterminaw fuq *mobile networks* f'Malta, b'seħħ għal tnax-il xahar mill-1 ta' Diċembru 2000, sakemm l-Awtorità ma tipprovdix mod ieħor matul dak iż-żmien.

Waqt li kien għaddej dan kollu, fit-28 ta' Novembru 2000 il-Ministru għat-Trasport u Komunikazzjoni ġ"il-Ministru"ħ, wara konsultazzjoni ma' l-Awtorità, ħareġ b'Avviż Legali numru 243 ta' l-2000 regolamenti taħt l-Att biex jirregola l-Komunikazzjoni ġKap. 399ħ, imsejħin ir-Regolamenti ta' l-2000 dwar l-Obbligi u r-Rati dwar l-Interkonnessjonijiet.

Is-soċjetà rikorrenti b'rikors tas-6 ta' Diċembru 2000 fil-Bord ta' l-Appelli dwar Telekomunikazzjonijiet ġ"il-Bord ta'l-Appelli"ħ appellat mid-deċiżjoni ta' l-Awtorità tal-10 ta' Novembru 2000. B'sentenza ta' l-1 t'April 2003 il-Bord ta' l-Appelli laqa' l-appell u iddeċieda illi:

a) Jirrevoka d-deċiżjoni ta' 1-awtorità in kwantu li m'hijiex motivata fil-punt kruċjali tat-tilwima li 1-awtorità kellha tirrisolvi, u allura difettuża proceduralment; ġuħ

b) Jirremetti 1-kwistjoni quddiem il-Ministru responsabbli sabiex, wara li jsiru 1-aċċertamenti neċessarji, jara jekk ikunx meħtieġ li r-rata stabilita fl-Avviż Legali tiġix konfermata *o meno* u dan skond il-liġi.

L-Awtorità u *Maltacom p.l.c.* (li kienet issejħet fil-kawża flimkien ma' *MobIsle Communications Limited*) appellaw

quddiem il-Qorti ta’ l-Appell mid-deċiżjoni tal-Bord ta’ l-Appelli. B’sentenza tat-23 ta’ Ġunju 2004 il-Qorti ta’ l-Appell laqgħet l-appell u ħassret is-sentenza tal-Bord ta’ l-Appelli għar-raġuni:
… … … illi 1-Avviż Legali ġ243 ta’ l-2000ħ kien ostattiv ta’ l-appell interpost mis-soċjetà appellata quddiem il-Bord. Dan fis-sens illi, kif manifest, kien jonqos fis-soċjetà appellata 1-interess ġuridiku għall-proponiment tiegħu meta hi stess kienet hekk aċċettat ir-riżultat finali tal-fissazzjoni tar-rata. Ċertament il-kontestazzjoni tal-proċedura adottata mill-Awtorità, mingħajr il-kontestazzjoni tal-meritu ta’ dak li 1-istess proċedura stabbiliet, ma kien ser iservi ta’ 1-ebda konfort f’termini ta’ utilità oġġettiva. Fiċ-ċirkostanzi u in bażi għall-konsiderazzjonijiet kollha fuq esposti din il-qorti ssib raġunijiet validi fl-aggravji sottomessi u hawn eżaminati biex tiddissenti mill-konklużjoni tal-Bord. Raġġunta din il-konklużjoni mhux il-każ li 1-qorti tinoltra ruħha fl-aggravji 1-oħra.
Is-soċjetà rikorrenti tissottometti illi kemm il-ħruġ ta’ l-Avviż Legali 243 ta’ l-2000 bis-saħħa ta’ *ius superveniens* kif ukoll il-konklużjoni tal-Qorti ta’ l-Appell illi r-rikorrenti ma kellhiex interess ġuridiku illi tappella għax hija “aċċettat ir-riżultat finali tal-fissazzjoni tar-rata”, wasslu biex tħassret is-sentenza tal-Bord ta’ l-Appelli u hekk wasslu biex lill-Awtorità tawha immunità assoluta mill-istħarriġ ġudizzjarju. B’hekk, tkompli tgħid ir-rikorrenti, inkiser il-jedd fondamentali tagħha għal smigħ xieraq minn tribunal indipendenti u imparzjali mwaqqaf b’liġi, imħares taħt l-art. 39 tal-Kostituzzjoni u l-art. 6 tal-Konvenzjoni, għal dawn ir-raġunijiet:
L-ewwelnett għax l-impożizzjoni ta’ *termination rate* b’Avviż Legali ġabet fix-xejn il-jedd tar-rikorrenti illi tappella mid-deċiżjoni ta’ l-Awtorità quddiem tribunal imparzjali u indipendenti. B’hekk, ir-rikorrenti spiċċat mingħajr rimedju ġudizzjarju effettiv kontra deċiżjoni ta’ awtorità amministrattiva illi ma tikkwalifikax bħala tribunal u ma tagħtix il-garanziji ta’ smigħ xieraq illi jridu l-Kostituzzjoni u l-Konvenzjoni. Il-jedd ta’ appell ingħata mill-istess liġi —il-Kap. 399 — illi taħtha nħareġ l-Avviż Legali. Liġi sussidjarja, li hija ġerarkikament inferjuri għall-*parent act*, ma tistax ikollha dispożizzjonijiet li jmorru kontra dawk tal-liġi ewlenija. Għalhekk, l-ostakolu għall-

jedd ta' appell maħluq mill-Avviż Legali la kien leġittimu u lanqas prevedibbli għar-rikorrenti.

Ir-rikorrenti tkompli tissottometti illi l-Avviż Legali huwa aktar u aktar ċensurabbli meta tqis illi d-deċiżjoni ta' l-Awtorità ngħatat f'tilwima bejn ir-rikorrenti u *MobIsle Communications Limited*, li hija soċjetà sussidjarja ta' *Maltacom p.l.c.* li sittin fil-mija (60%) ta' l-ishma tagħha huma tal-Gvern ta' Malta. Għalhekk, dak li tassew ġara bil-ħruġ ta' l-Avviż Legali huwa illi l-Ministru ndaħal f'tilwima li kienet tinteressa lil soċjetà li fiha l-gvern għandu ishma biex ħassar il-jedd tar-rikorrenti — il-parti l-oħra fit-tilwima — illi tirrikorri quddiem tribunali mparzjali u indipendenti kontra deċiżjoni fuq dik it-tilwima meħuda minn awtorità governattiva, barra milli kiser ukoll il-prinċipju ta' *equality of arms*.

Barra minn hekk, tkompli tgħid ir-rikorrenti, il-jedd tagħha għal smigħ xieraq kompla nkiser bis-sehem li ħadet l-Awtorità fil-proċess li wassal għall-ħruġ ta' l-Avviż Legali, li nħareġ "wara konsultazzjoni ma' l-Awtorità kompetenti … … .." billi (1) l-Avviż Legali kellu l-effett li jġib fix-xejn il-jedd tar-rikorrenti li tfittex rimedju ġudizzjarju kontra deċiżjoni ta' l-istess Awtorità, u (2) l-Awtorità qdiet kemm funzjoni ġudizzjarja kif ukoll waħda konsultattiva, bi ksur tal-prinċipju ta' l-imparzjalità strutturali.

Ir-rikorrenti tissottometti wkoll illi l-konklużjoni tal-Qorti ta' l-Appell illi r-rikorrenti ma kellhiex interess ġuridiku fl-appell għax hija "aċċettat ir-riżultat finali tal-fissazzjoni tar-rata" hija wkoll bi ksur tal-jeddijiet fondamentali tar-rikorrenti għax kompliet twassal biex ir-rikorrenti tiġi mċaħħda mill-jedd għad-determinazzjoni tas-sustanza ta' l-appell tagħha. Barra minn hekk, minn imkien mill-atti quddiem il-Qorti ta' l-Appell ma jirriżulta illi r-rikorrenti qatt "aċċettat ir-riżultat finali tal-fissazzjoni tar-rata". Li ġara hu illi, wara l-ħruġ ta' l-Avviż Legali, ir-rikorrenti kellha bilfors tapplika r-rata li ried l-Avviż Legali, iżda dan ma jfissirx illi aċċettatha. Daqshekk ieħor ma jfissirx illi r-rikorrenti aċċettat ir-rata l-fatt illi l-appell ma kienx imsejjes fuq kontestazzjoni tar-rata iżda fuq aggravji dwar żbalji proċedurali materjali, żbalji ta' liġi u illegalità materjali. Huwa l-art. 35 tal-Kap. 399 illi jgħid illi kull wieħed minn dawk l-aggravji jista' jwassal biex deċiżjoni ma tkunx tiswa. Għalhekk, safejn il-Qorti ta' l-Appell sejset id-

deċiżjoni tagħha illi ma tidħolx fl-aggravji li jolqtu s-sustanza ta' l-appell tar-rikorrenti fuq l-argument illi r-rikorrenti "aċċettat ir-riżultat finali tal-fissazzjoni tar-rata", hija ċaħħdet lir-rikorrenti mill-jedd fondamentali tagħha għal smigħ u determinazzjoni tal-jeddijiet ċivili tagħha minn tribunal indipendenti u imparzjali.

Ir-rikorrenti kompliet tgħid ukoll illi d-deċiżjoni ta' l-Awtorità, li kontra tagħha r-rikorrenti spiċċat mingħajr rimedju ġudizzjarju effettiv, kif ukoll il-proċeduri quddiem l-istess Awtorità jiksru l-jedd tagħha għal smigħ xieraq għal dawn ir-raġunijiet:

1. 1-Awtorità ma tikkwalifikax bħala tribunal indipendenti u imparzjali mwaqqaf b'liġi, (a) billi 1-membri u 1-impjegati taghha huma uffiċjali pubbliċi li ma jagħtu ebda garanzija ta' indipendenza u imparzjalità; dan in-nuqqas isir aktar gravi fil-kaz tallum fejn il-gvern kellu interessi sostanzjali f'parti fit-tilwima; (b) billi 1-Awtorità ma iddeterminatx it-tilwima billi mxiet fuq regoli ta' liġi u bi proċedura stabilita; u (ċ) billi 1-Awtorità ma kellhiex il-kompetenza, il-mezzi u r-riżorsi meħtieġa biex tiddetermina t-tilwima;

2. 1-Awtorità ma tatx lis-soċjetà rikorrenti opportunità xierqa illi tippreżenta 1-każ tagħha qabel ma 1-istess Awtorità għaddiet għad-deċiżjoni fuq it-tilwima, bi ksur tal-principju ta' smigħ xieraq;

3. 1-Awtorità kisret il-prinċipju ta' smigħ xieraq ukoll billi qabbdet esperti biex igħinuha tasal għad-deċiżjoni tagħha iżda mhux biss ma tatx lis-soċjetà rikorrenti 1-opportunità illi tagħmel is-sottomissjonijiet tagħha dwar ir-rapporti u l-konklużjonijiet ta' dawn l-esperti, iżda wkoll naqset milli tipprovdilha aċċess għall-istess rapporti u konklużjonijiet; u 1-Awtorità naqset ukoll milli tagħti raġunijiet għad-deċiżjoni taghha, billi ma fissritx kif jixraq il-kriterji li wassluha biex tistabilixxi t-*termination rate* ta' tmien ċenteżmi u ħames milleżmi (8c5).

Barra mill-jedd għal smigħ xieraq, ir-rikorrenti tgħid illi nkisrilha wkoll il-jedd għat-tgawdija tal-beni tagħha minħabba l-impożizzjoni tat-*termination rate* għax dan l-indħil fit-tgawdija tal-beni la kien skond il-liġi, la kien ġustifikat fl-interess ġenerali u lanqas ma ħares il-bilanċ ġust bejn il-ħarsien tal-jeddijiet ta' proprjetà tar-rikorrenti u l-ħtiġiet ta' l-interess ġenerali. Barra minn hekk, dan il-

jedd inkiser ukoll bid-deċiżjoni ta' l-Awtorità illi tiffissa *termination rate* ta' tmien ċenteżmi u ħames milleżmi (8c5) għax din id-deċiżjoni wkoll la kienet skond il-liġi — għax il-proċedura li fuqha mxiet l-Awtorità ma kinitx skond il-liġi —, la kienet ġustifikata fl-interess ġenerali u lanqas ma ħarset il-bilanċ ġust bejn il-ħarsien tal-jeddijiet ta' proprjetà tar-rikorrenti u l-ħtiġiet ta' l-interess ġenerali.

Għalhekk ir-rikorrenti talbet illi din il-qorti tgħid illi nkisru l-jeddijiet fondamentali tagħha għal smigħ xieraq, imħares mill-art. 39 tal-Kostituzzjoni u l-art. 6 tal-Konvenzjoni, u għall-ħarsien tat-tgawdija tal-beni tagħha, imħares taħt l-art. 1 ta' l-Ewwel Protokoll, u, biex dawn il-jeddijiet jitwettqu, talbet illi l-qorti:

1. tgħid illi l-impożizzjoni ta' rata ta' tmien ċenteżmi u ħames milleżmi (8c5) kull minuta "għat-terminazzjoni ta' telefonata li tkun tibda f'Malta fuq sistema ta' tele-komunikazzjonijiet mobbli f'Malta", bis-saħħa tar-reg. 4(1)(i) ta' l-Avviż Legali 243 ta' l-2000 kisret:

a. il-jedd fondamentali tar-rikorrenti għal smigħ xieraq minn tribunal indipendenti u imparzjali mwaqqaf b'liġi, imħares taħt l-art. 39 tal-Kostituzzjoni u l-art.6 tal-Konvenzjoni; u

b. il-jedd fondamentali tar-rikorrenti għat-tgawdija paċifika tal-beni, imħares taħt l-art. 1 ta' 1-Ewwel Protokoll;

2. tgħid illi s-sentenza tal-Qorti ta' 1-Appell tat-23 ta' Ġunju 2004 fil-kawża fl-ismijiet **Soċjetà *Vodafone (Malta) Limited versus* Awtorità ta' Malta dwar il-Komunikazzjoni** (appell numru 7/03), safejn laqgħet 1-appell ta' l-Awtorità u ta' *Maltacom p.l.c*, wara li laqgħet 1-eċċezzjoni ta' nuqqas ta' interess ġuridiku tar-rikorrenti għax din "aċċettat ir-riżultat finali tal-fissazzjoni tar-rata", kisret il-jedd fondamentali tar-rikorrenti għal smigħ xieraq minn tribunal indipendenti u imparzjali mwaqqaf b'ligi, imħares taħt l-art. 39 tal-Kostituzzjoni u l-art. 6 tal-Konvenzjoni;

3. tgħid illi d-deċiżjoni ta' 1-Awtorità ta' 1-10 ta' Novembru 2000, fuq it-tilwima bejn *MobIsle Communications Limited* u r-rikorrenti, kisret:

a. il-jedd fondamentali tar-rikorrenti għal smigħ xieraq minn tribunal indipendenti u imparzjali mwaqqaf b'liġi, imħares taħt l-art. 39 tal-Kostituzzjoni u l-art. 6 tal-

Konvenzjoni Ewropea, u wkoll kisru 1-istess jedd fondamentali 1-proċeduri quddiem 1-istess Awtorità li wasslu għal dik id-deċiżjoni; u

b. il-jedd fondamentali tar-rikorrenti għat-tgawdija paċifika tal-beni, imħares taħt l-art. 1 ta' 1-Ewwel Protokoll;

4. tgħid illi r-reg. 4(1)(i) ta' 1-Avviż Legali 243 ta' 1-2000 ma jiswiex għax jikser il-jeddijiet fondamentali tar-rikorrenti;

5. tgħid illi s-sentenza fuq imsemmija tal-Qorti ta' 1-Appell tat-23 ta' Ġunju 2004 ma tiswiex għax tikser il-jeddijiet fondamentali tar-rikorrenti u għax imsejsa fuq dispożizzjonijiet ta' l-Avviz Legali 243 ta' 1-2000 li jiksru l-jeddijiet fondamentali tar-rikorrenti;

6. tgħid illi d-deċiżjoni ta' l-Awtorità tal-10 ta' Novembru 2000 ma tiswiex għax tikser il-jeddijiet fondamentali tar-rikorrenti;

7. tagħti lir-rikorrenti kumpens xieraq għall-ksur tal-jeddijiet fondamentali tagħha; u

8. tagħti lir-rikorrenti kull rimedju ieħor li jidhrilha xieraq.

L-Awtorità ressqet l-eċċezzjoni[1], fost oħrajn, illi r-rikorrenti naqset milli tinqeda bir-rimedji kollha li tagħtiha l-liġi ordinarja qabel ma fittxet rimedju straordinarju bil-proċeduri tallum. Fissret illi l-Avviż Legali 243 ta' l-2000 ukoll huwa "direttiva maħruġa mill-Awtorità" taħt l-art. 4 tal-Kap. 399, kif jidher mir-reg. 5 ta' l-istess Avviż Legali. Din id-direttiva hija "att amministrattiv" kif jifhmu l-art. 469A(2) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, u għalhekk seta' ntalab rimedju taħt dak l-artikolu.

MobIsle Communications Limited[2] u *Maltacom p.l.c.*[3] ukoll ressqu din l-eċċezzjoni.

Fil-11 t'Ottubru 2005 il-kawża kienet differita għallum għas-sentenza fuq din l-eċċezzjoni[4].

L-ilmenti tar-rikorrenti huma dwar: (i) id-deċiżjoni ta' l-Awtorità tal-10 ta' Novembru 2000; (ii) is-sentenza tal-Qorti ta' l-Appell tat-23 ta' Ġunju 2004; u (iii) id-dispożizzjonijiet tar-reg. 4(1)(i) tar-Regolamenti ta' l-2000

---

1 *Fol*. 26.
2 *Fol*. 56.
3 *Fol*. 65.
4 *Fol*. 179.

dwar l-Obbligi u r-Rati dwar l-Interkonnessjoni, maħruġa bl-Avviż Legali 243 ta’ l-2000. Imiss issa li naraw jekk ir-rikorrenti setgħetx tfittex rimedju ordinarju dwar kull wieħed minn dawn l-ilmenti, u nibdew bid-deċiċżjoni ta’ l-Awtorità.

1. Id-Deċiżjoni ta’ l-Awtorità ta’ Malta dwar il-Komunikazzjoni tal-10 ta’ Novembru 2000

Id-deċiżjoni tal-10 ta’ Novembru 2000 ittieħdet mill-Awtorità taħt l-artt. 20 u 22 tal-Kap. 399 (kif kienu fiż-żmien relevanti, qabel ma ġew sostitwiti bl-art. 19 ta’ l-Att VII ta’ l-2004):

20. (1) Provditur awtorizzat għandu jħalli lil provditur awtorizzat ieħor li jagħmel interkomunikazzjoni ma’ l-infrastruttura tiegħu nnifsu.

(2) Il-patti u l-kondizzjonijiet li taħthom tiġi permessa interkomunikazzjoni bħal dik għandhom ikunu xi ħaġa li dwarha jiftiehmu l-partijiet; iżda fin-nuqqas ta’ ftehim bħal dak fi żmien disgħin jum mid-data meta ssir talba għal interkomunikazzjoni, il-provditur li jkun qed jeħtieġ l-interkomunikazzjoni jista’ jirreferi l-kwistjoni lir-Regolatur taħt l-artikolu 22 ta’ dan l-Att.

… … …

22. (1) Meta tqum tilwima bejn provditur awtorizzat u provditur ieħor awtorizzat jew kull persuna oħra dwar xi infrastruttura jew servizz ta’ telekomunikazzjonijet, dik il-kwistjoni tista’ tiġi riferita lir-Regolatur minn min ikun minn dawk il-persuni.

(2) Malli tiġi riċevuta xi referenza bħal dik imsemmija, jew malli xort’oħra jsir jaf b’xi tilwima bħal dik li huwa jħoss li għandha tiġi investigata, ir-Regolatur għandu javża lill-partijiet involuti li l-kwistjoni tkun qiegħda tiġi investigata u jippermettilhom żmien raġonevoli li fih huma jipprovdu t-tagħrif relevanti u jagħmlu s-sottomissjonijiet tagħhom.

(3) Wara li jkun debitament eżamina u qies il-fatti miġjuba quddiemu u kull tagħrif ieħor hekk kif huwa jista’ jeħtieġ, ir-Regolatur jista’ joħroġ dawk id-direttivi li jista’ jkollu s-setgħa li jagħmel u hekk kif jista’ jidhirlu li jkun xieraq.

L-art. 30(1)(*d*) kien jagħti jedd ta’ appell quddiem il-Bord ta’ l-Appelli minn din id-deċiżjoni:

30. (1) Appell jista’ jsir quddiem il-Bord ta’ l-Appelli dwar Telekomunikazzjonijiet -

… …. …
(*d*) kontra kull deċiżjoni mogħtija mir-Regolatur f'xi tilwima bejn provdituri awtorizzati taħt l-artikolu 20 ta' dan l-Att;
L-art. 32 imbagħad kien jagħti jedd ta' appell lill-Qorti ta' l-Appell mid-deċiżjoni tal-Bord ta' l-Appelli.

32. Parti f'appell quddiem il-Bord li tħoss ruħha aggravata b'deċiżjoni tal-Bord, jew ir-Regolatur jekk dan iħoss ruħu mhux sodisfatt b'xi deċiżjoni bħal dik, jista' dwar kull punt ta' liġi jagħmel appell quddiem il-Qorti ta' l-Appell permezz ta' rikors li jiġi preżentat fir-reġistru ta' dik il-qorti, fil-każ ta' appell mir-Regolatur fi żmien tletin jum mid-data tad-deċiżjoni tal-Bord, u fil-każ ta' xi persuna oħra fi żmien tletin jum mid-data meta dik id-deċiżjoni tkun ġiet lilu notifikata.

Ir-rikorrenti fil-fatt inqdiet bir-rimedju ta' appell quddiem il-Bord ta' l-Appelli, u r-riżultat kien favuriha. Il-parti l-oħra mbagħad appellat quddiem il-Qorti ta' l-Appell, u din id-darba d-deċiżjoni kienet kontra r-rikorrenti.

Jidher ċar għalhekk illi ma jistax jingħad illi ma hemmx rimedju taħt il-liġi ordinarja kontra d-deċiżjoni ta' l-Awtorità; anzi, hemm żewġ istanzi ta' appell kontrieha. L-eċċezzjoni ta' l-intimati, safejn tolqot l-ilment dwar id-deċiżjoni ta' l-Awtorità, għalhekk hija tajba.

2. Is-sentenza tal-Qorti ta' l-Appell tat-23 ta' Ġunju 2004

Ngħaddu issa biex inqisu d-deċiżjoni tal-Q□rti ta' l-Appell. Din hija deċiżjoni li minnha ma hemmx appell ieħor u ma jingħatax rimedju ieħor ħlief dak straordinarju ta' ritrattazzjoni f'każijiet eċċezzjonali.

Dan ma jfissirx illi, jekk id-deċiżjoni finali ma tkunx togħġob lil parti, din awtomatikament għandha rimedju kostituzzjonali, bħallikieku din il-qorti tisma' appelli minn sentenzi tal-Qorti ta' l-Appell. Rimedju taħt id-dispożizzjonijiet li jħarsu l-jeddijiet fondamentali jingħata biss fil-każ illi l-Qorti ta' l-Appell tkun hi stess kisret xi jedd fondamentali jew għax tkun imxiet fuq liġi ordinarja li hija bi ksur ta' dawk il-jeddijiet, u mhux fil-każ illi min jitlob ir-rimedju ma jkunx qabel mad-deċiżjoni tal-Qorti ta' l-Appell.

Fil-każ tallum, ir-rikorrenti qiegħda tilmenta mid-deċiżjoni tal-Qorti ta' l-Appell għal żewġ raġunijiet: (i) għax dik il-qorti, biex waslet għad-deċiżjoni tagħha, imxiet fuq il-premessa — ħażina, tgħid ir-rikorrenti — illi r-rikorrenti

"aċċettat ir-riżultat finali tal-fissazzjoni tar-rata"; u (ii) għax imxiet fuq Avviż Legali li r-rikorrenti tgħid illi hu bi ksur tal-jeddijiet fondamentali tagħha.

Jidher ċar illi l-ewwel ilment huwa dwar konklużjoni tal-Qorti ta' l-Appell fuq fatti; huwa daqshekk ieħor ovvju illi ma jmissx lil din il-qorti li tara jekk taqbilx jew le ma' dik il-konklużjoni, appuntu għax din il-qorti ma hijiex qorti ta' appell minn deċiżjonijiet tal-Qorti ta' l-Appell. Deċiżjoni żbaljata ta' qorti dwar fatti ma hijiex ksur ta' jeddijiet fondamentali; li ma kienx hekk, din il-qorti kien ikollha s-setgħa li tgħarbel kull sentenza mogħtija mill-Qorti ta' l-Appell biex tara jekk hemmx xi konklużjoni ħażina dwar fatti.

Jekk, min-naħa l-oħra, il-Qorti ta' l-Appell imxiet fuq liġi li fiha nfisha tikser il-jeddijiet tar-rikorrenti, jista' jintalab rimedju mingħand din il-qorti, jekk ma jkunx hemm rimedju ieħor kontra dik il-liġi. Dan iwassalna biex naraw jekk ir-rikorrenti kellhiex rimedju ieħor kontra l-liġi — l-Avviż Legali 243 ta' l-2000 — li hi tgħid illi tikser il-jeddijiet fondamentali tagħha.

3. L-Avviż Legali 243 ta' l-2000

L-art. 33 tal-Kap. 399 jagħti s-setgħa li jsiru regolamenti:

33. (1) Il-Ministru jista', sew bir-rakkomandazzjoni tar-Regolatur jew b'inizjattiva tiegħu nnifsu, jagħmel regolamenti sabiex jagħti seħħ aħjar lid-disposizzjonijiet ta' dan l-Att u b'mod partikolari, iżda bla ebda preġudizzju għall-ġeneralità ta' dak imsemmi qabel, sabiex jipprovdi dwar -

… … …

(*h*) kull ħaġa li jko1lha x'taqsam ma' l-interkomunikazzjoni ta' *networks* jew ma' l-infrastruttura tat-telekomunikazzjonijiet;

(*i*) kull ħaġa li jkollha x'taqsam mar-risolviment ta' tilwimiet kif provdut fl-artikolu 22 ta' dan l-Att.

Il-Ministru nqeda b'din is-setgħa biex, wara konsultazzjoni ma' l-Awtorità, ħareġ b'Avviż Legali 243 ta' l-2000 ir-Regolamenti dwar l-Obbligi u r-Rati dwar l-Interkonnessjonijiet. Ir-rikorrenti qegħdin igħidu illi, safejn dawk ir-regolamenti iffissaw ir-rata, ġabu fix-xejn il-jedd tagħha ta' appell. Ladarba l-jedd ta' appell huwa mogħti mil-liġi ewlenija, ir-regolamenti, li huma liġi sussidjarja,

safejn ixejnu l-jedd ta' appell huma f'konflitt mal-liġi ewlenija u għalhekk ma jiswewx.

Dan jista' jkun minnu, u jista' wkoll ikun kwistjoni ta' interpretazzjoni, *i.e.* jekk interpretazzjoni tajba tas-setgħa mogħtija lill-Ministru taħt l-art. 33(1)(*i*) ta' l-Att ewlieni tridx illi l-Ministru jkun jista' jinqeda b'dik is-setgħa biss wara li r-risolviment tat-tilwima jkun wieħed finali, wara li tkun eżawrita l-proċedura ta' appell stabbilita fl-Att.

F'kull każ, iżda, sew il-kwistjoni jekk liġi sussidjarja tkunx *ultra vires* u sew kull kwistjoni dwar l-interpretazzjoni tagħha, il-materja hija waħda regolata taħt il-liġi ordinarja, u ma hijiex kwistjoni li kellha tinġieb quddiem din il-qorti fil-kompetenza kostituzzjonali tagħha. Mela ukoll kontra l-Avviż Legali r-rikorrenti kellha rimedju taħt il-liġi ordinarja.

Billi għalhekk hija tal-fehma illi għal kull wieħed mill-ilmenti tagħha s-soċjetà rikorrenti setgħet fittxet rimedju taħt il-liġi ordinarja, il-qorti tagħżel li ma tinqediex bis-setgħat mogħtija lilha taħt il-Kostituzzjoni u taħt l-Att dwar il-Konvenzjoni Ewropea għall-ħarsien ta' jeddijiet fondamentali.

L-ispejjeż ta' dawn il-proċeduri għandha tħallashom is-soċjetà rikorrenti.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------